

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

«28» травня 2026 р.

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ
для здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
зі спеціальності С4 Психологія
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини»

Схвалено вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол №10 від «27» травня 2026 р.

Голова ради

Інна ПРОКОП

Чернівці – 2026

Програма вступного випробування для вступників за третім освітньо-науковим рівнем доктор філософії (PhD) зі спеціальності С4 «Психологія» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 2026.

Укладачі:

Балахтар В. В., доктор психологічних наук, професор

Іванчук М. Г., доктор психологічних наук, професор

Гуляє І. А., доктор психологічних наук, професор

Андрєєва Я. Ф., кандидат психологічних наук, доцент

Доскач С. С., кандидат психологічних наук, доцент

Палагнюк О. В., кандидат психологічних наук, доцент

Собкова С. І., кандидат психологічних наук, доцент

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного фахового випробування до аспірантури зі спеціальності **С4 Психологія** розроблена відповідно до вимог чинного законодавства та нормативно-правових документів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Вступне фахове випробування в аспірантуру зі спеціальності **С4 Психологія** на освітній ступінь «доктор філософії PhD» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича проводиться очно у формі тестування.

Мета вступного фахового випробування – визначення рівня готовності вступників до здійснення самостійної науково-дослідної діяльності, опанування методології психологічної науки, виконання теоретичних і прикладних досліджень у сфері психічного здоров'я, психологічного благополуччя, психосоціального супроводу особистості, груп і спільнот у кризових і трансформаційних умовах, а також до моделювання міждисциплінарної й міжвідомчої взаємодії у системах освіти, соціального захисту, охорони здоров'я та громади.

Програма вступного іспиту дає можливість зосередитися на фундаментальних і прикладних аспектах психологічної науки, що становлять підґрунтя для майбутньої науково-дослідної діяльності. Для успішного складання вступного іспиту здобувачеві необхідно продемонструвати розуміння ключових проблем сучасної психології, методології наукового дослідження, закономірностей функціонування й розвитку особистості, груп, організацій і спільнот, а також уміння визначати актуальні дослідницькі поля наукового пошуку у сфері психічного здоров'я, психологічного благополуччя, психосоціального супроводу та підтримки вразливих груп населення.

Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на основі НРК7.

Програма вступного фахового випробування складається з:

- 1) пояснювальної записки;
- 2) змісту програми;
- 3) критеріїв оцінювання;
- 4) рекомендованої літератури.

Програма вступного фахового випробування до аспірантури зі спеціальності охоплює навчальний матеріал нормативних курсів, які вивчаються у закладах вищої освіти, і складається з таких розділів:

1. Теоретико-методологічні проблеми психології.
2. Вікова психологія.
3. Психологія освіти.
4. Соціальна психологія.
5. Психодіагностика та психометрія.
6. Методологія та організація наукового дослідження в психології.

Майбутній аспірант повинен знати: історію розвитку психологічної науки, структуру та функції психіки; основні теоретико-методологічні підходи,

школи та концепції вітчизняних і зарубіжних науковців щодо природи особистості; предмет, завдання та методологічні принципи психології; закономірності, тенденції та перспективи розвитку психологічної практики та науки в Україні та світі; особливості когнітивних, емоційно-вольових та мотиваційних процесів особистості; нормативні та етичні документи, що регулюють професійну діяльність психолога-дослідника.

Майбутній аспірант повинен уміти: послідовно і систематично розвивати вміння аналізувати вплив біологічних, соціальних, культурних, філософських та економічних чинників на функціонування психіки; вільно оперувати психологічними знаннями, використовувати досвід сучасної практичної психології та суміжних дисциплін; визначати актуальні завдання психологічної науки відповідно до запитів суспільства; застосовувати теоретичні й емпіричні методи науково-психологічного дослідження, враховувати динаміку розвитку об'єкта дослідження; правильно обирати та валідизувати інструментарій для діагностики, інтерпретувати результати експериментальних даних та формулювати науково обґрунтовані висновки.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Психологія як наука: теоретико-методологічні засади

Методологічні засади, об'єкт, предмет та ключові завдання сучасної психологічної науки в контексті постнеокласичної парадигми. Місце психології в системі гуманітарного та природничого знання. Галузева структура сучасної психології, критерії класифікації галузей та аналіз предмета їх дослідження. Порівняльна характеристика фундаментальних та прикладних напрямів психології. Критичний аналіз провідних напрямів розвитку світової психологічної думки: біхевіоризму, когнітивізму, психоаналізу, гуманістичної та екзистенційної психології, їх теоретико-методологічних положень та впливу на сучасну науку.

Тема 2. Методологія психологічного дослідження

Логіка та архітектоніка психологічного дослідження. Системна класифікація емпіричних методів, їх валідність, надійність та етичні вимоги до проведення. Порівняльний аналіз переваг та обмежень кількісного та якісного підходів. Основні методологічні підходи у психології.

Тема 3. Психіка, свідомість і діяльність як базові категорії психології

Категоріальний аналіз понять психіки та свідомості. Природа свідомості та механізми взаємодії свідомого і несвідомого в структурі психічного. Функціональні характеристики та суспільно-історична зумовленість свідомості. Психологічна теорія діяльності: системно-структурний аналіз, ієрархія компонентів діяльності, психологічні закономірності формування умінь і навичок як складників професійної активності суб'єкта.

Тема 4. Пізнавальні психічні процеси

Психофізіологія та сенсорика: теоретичні моделі відчуття та сприймання, класифікація модальностей відчуттів, механізми взаємодії сенсорних систем, сенсорна адаптація та сенсibiliзація, феноменологія сприймання як цілісного образу світу, його властивості та детермінанти.

Психологія уваги: теоретичні підходи до розуміння уваги як механізму селекції та регуляції психічної діяльності, види, форми та динамічні характеристики уваги, чинники продуктивності та умови розвитку уважності.

Пам'ять як вища психічна функція та складний когнітивний процес: системна характеристика мнемічних процесів, стратегії ефективного запам'ятовування, природа механізмів забування, сучасні класифікації видів пам'яті.

Теоретико-методологічні проблеми психології мислення та мовлення: операційна структура та форми мислення, психологічні механізми розв'язування творчих задач, взаємозв'язок внутрішнього мовлення, мови та інтелектуальної діяльності суб'єкта в процесі спілкування.

Психологія уяви та креативності: роль уяви в життєдіяльності та науковій творчості, типологія видів уяви та прийоми трансформації образів у процесі створення ментальних моделей майбутнього.

Тема 5. Емоційно-вольова та мотиваційна сфера особистості

Емоційно-вольова сфера особистості: фундаментальні теорії емоцій, психологічна природа вищих почуттів, механізми емоційної регуляції у міжособистісному та професійному просторі, структура вольового акту та роль волі в самодетермінації поведінки.

Психологія мотивації та спрямованості особистості: системний аналіз потреб, мотивів та ціннісних орієнтацій, порівняльна характеристика змістових та процесуальних теорій мотивації в сучасній психології.

Тема 6. Індивідуально-психологічні властивості особистості

Проблема індивідуальних здібностей у психології: задатки як природне підґрунтя та соціально-діяльнісна зумовленість розвитку здібностей, рівні розвитку здібностей, спеціальні здібності в структурі професіограми психолога.

Темперамент як біологічний фундамент індивідуальності: еволюція поглядів від гуморальних до регуляторних теорій, психологічна характеристика типів темпераменту та врахування їх динамічних властивостей у комунікативній практиці.

Психологія характеру: теоретичні моделі структури характеру та типи його детермінації, взаємозв'язок характеру і темпераменту, концепції акцентуацій характеру, методики діагностики та шляхи самовиховання характеру суб'єкта.

Тема 7. Особистість у психології

Методологічні проблеми психології особистості: понятійна диференціація термінів «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність», «суб'єкт»; структура та динаміка Я-концепції; системний зв'язок самооцінки, самоповаги та рівня домагань. Аналіз провідних парадигм розвитку особистості у вітчизняній та зарубіжній науці; критичний огляд психоаналітичної, гуманістичної та когнітивної концепцій; епігенетична модель Е. Еріксона; проблема стійкості рис та рушійні сили особистісного зростання.

ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Предмет, завдання та методи вікової психології

Вікова психологія як галузь психологічної науки, що вивчає закономірності психічного розвитку людини в онтогенезі. Предмет, завдання і методи вікової психології. Зв'язок вікової психології із загальною, педагогічною та соціальною психологією, а також із суміжними науками. Методологічні підходи до дослідження психічного розвитку. Методи вікової психології: спостереження, експеримент, лонгітюдний метод, метод зрізів, формувальний експеримент, психодіагностичні методи.

Тема 2. Теорії психічного розвитку та проблема вікової періодизації

Основні підходи до пояснення психічного розвитку: біогенетичний, соціогенетичний, культурно-історичний, когнітивний, психосоціальний. Проблема рушійних сил психічного розвитку. Поняття соціальної ситуації розвитку, провідної діяльності, вікових новоутворень. Вікова періодизація

розвитку особистості в онтогенезі. Кризи психічного розвитку та їх психологічний зміст.

Тема 3. Психічний розвиток особистості на ранніх етапах онтогенезу

Психологічна характеристика немовлячого, раннього та дошкільного віку. Соціальна ситуація розвитку на кожному етапі. Провідна діяльність і новоутворення. Розвиток пізнавальної, емоційно-вольової та мотиваційної сфер. Роль спілкування з дорослими у розвитку дитини. Психологічна готовність до навчання в школі.

Тема 4. Психічний розвиток у шкільному віці

Психологічні особливості молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку. Роль навчальної діяльності в розвитку особистості. Формування самосвідомості, самооцінки, рефлексії, мотиваційної та ціннісної сфер. Психологічні проблеми шкільної адаптації, спілкування з однолітками й дорослими, професійного самовизначення.

Тема 5. Психологія юності, дорослості та старіння

Психологічна характеристика старшого юнацького віку, дорослості та старості. Психологія студентського віку. Особливості професійного самовизначення, самоосвіти, розвитку пізнавальних процесів і мотивації у юності. Психологія зрілої особистості, соціальної активності, професійної реалізації. Психологія старіння і старості, зміни в мотиваційній, когнітивній та емоційній сферах, проблеми довголіття та психологічної підтримки людей літнього віку.

ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТИ

Тема 1. Психологія освіти як галузь психологічного знання

Психологія освіти як галузь психологічної науки. Предмет, завдання та основні проблеми психології освіти. Її місце в системі психологічного знання. Взаємозв'язок із загальною, віковою, соціальною психологією, педагогікою та методикою навчання. Методологічні засади і методи дослідження в психології освіти.

Тема 2. Навчання, виховання і розвиток у психології освіти

Співвідношення навчання, виховання і розвитку. Психологічні основи навчальної діяльності. Учіння, засвоєння, знання, уміння, навички, компетентність. Теорії та моделі навчання. Психологічні основи освітнього проектування та інноваційних освітніх технологій. Психологічні чинники навчальної успішності та неуспішності.

Тема 3. Суб'єкти освітнього процесу

Психологічна характеристика суб'єктів освітнього процесу. Учень, студент, педагог, викладач як суб'єкти навчальної та професійної діяльності. Психологія студента і навчально-професійної діяльності у закладах вищої освіти.

Вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти. Психологічні основи взаємодії у системі «викладач – студент», «учитель – учень».

Тема 4. Психологія педагогічної діяльності та особистості викладача

Психологія педагогічної діяльності. Професійно значущі якості педагога і викладача. Педагогічні здібності, стилі педагогічної взаємодії, професійна спрямованість особистості педагога. Психологічні засади ефективного викладання. Професійні деформації, синдром емоційного вигорання та психологічна підтримка педагога.

Тема 5. Психологічні основи виховання, консультування та психологічної служби в освіті

Психологія виховання як складова психології освіти. Формування особистості в освітньому середовищі. Психологічні основи морального виховання. Психологічне консультування у системі освіти. Психологічна служба в закладах освіти, її функції та завдання. Психологічні труднощі в освітньому процесі та шляхи їх подолання.

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Соціальна психологія як галузь психологічного знання

Місце соціальної психології в системі сучасного наукового знання. Об'єкт, предмет та основні завдання соціальної психології. Її міждисциплінарні зв'язки із загальною психологією, психологією особистості, соціологією та іншими соціогуманітарними науками. Історико-теоретичні передумови становлення соціальної психології як самостійної науки. Основні напрями розвитку сучасної соціальної психології. Методологічні принципи та методи соціально-психологічного дослідження.

Тема 2. Спілкування як соціально-психологічний феномен

Спілкування як форма соціальної взаємодії. Структура, функції та види спілкування. Комунікативний, інтерактивний і перцептивний аспекти спілкування. Соціальна перцепція як механізм пізнання людини людиною. Емпатія, ідентифікація, рефлексія та атрибуція у міжособистісному сприйманні. Бар'єри спілкування та умови ефективної комунікації. Психологічні механізми соціального впливу: переконання, навіювання, зараження, наслідування.

Тема 3. Особистість у системі соціальних зв'язків

Соціально-психологічна структура особистості. Я-концепція, соціальна ідентичність, локус контролю, самоефективність, ціннісні орієнтації та соціальні установки. Соціалізація особистості: етапи, механізми та інститути. Соціальні ролі та рольова поведінка. Психологічні чинники соціальної поведінки особистості. Десоціалізація, ресоціалізація та адаптація особистості в умовах соціальних змін.

Тема 4. Соціальна психологія груп і групових процесів

Психологія великих і малих соціальних груп. Класифікація груп та їх психологічні характеристики. Мала група як об'єкт соціально-психологічного

аналізу. Структура малої групи, групові норми, цінності, згуртованість і соціально-психологічний клімат. Групова динаміка, процеси групоутворення, лідерство, керівництво, конформізм і нонконформізм. Соціометрична структура групи та методи її дослідження. Психологічні особливості функціонування груп у кризових і трансформаційних умовах.

Тема 5. Соціально-психологічні механізми регуляції поведінки та взаємодії

Соціальні установки, норми, цінності як регулятори поведінки. Психологія міжособистісних і міжгрупових відносин. Конфлікт як соціально-психологічний феномен: причини, структура, функції та способи розв'язання. Психологія соціального впливу, масових станів, чуток, паніки, моди та інших соціально-психологічних явищ. Психологічна стійкість особистості в ситуаціях соціального тиску та невизначеності.

Тема 6. Соціально-психологічні проблеми сучасного суспільства

Соціально-психологічні аспекти суспільних трансформацій, соціальної напруги, соціальної згуртованості та міжгрупової взаємодії. Психологічні механізми адаптації особистості й груп до кризових умов. Соціально-психологічні особливості взаємодії у полікультурному середовищі. Роль соціальної психології у вивченні процесів підтримки психічного здоров'я, соціальної інтеграції, міжвідомчої взаємодії та психосоціального супроводу вразливих груп населення.

ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ПСИХОМЕТРИЯ

Тема 1. Психодіагностика як галузь психологічної науки і практики

Психодіагностика як галузь психологічного знання, її предмет, завдання та місце в системі сучасної психології. Історія становлення психодіагностики. Основні напрями застосування психодіагностичних методів у наукових дослідженнях і професійній діяльності психолога. Етичні засади психодіагностичної діяльності, принципи професійної відповідальності, конфіденційності, інформованої згоди та недопущення стигматизації респондента.

Тема 2. Психодіагностичний метод та класифікація психодіагностичних методик

Психодіагностичний метод у структурі психологічного дослідження. Класифікація психодіагностичних методик: стандартизовані й нестандартні методи, тести інтелекту, досягнень, здібностей, особистісні опитувальники, проєктивні методики, методи спостереження, інтерв'ю, бесіди, анкетування, експертні оцінки. Особливості добору психодіагностичного інструментарію залежно від мети, об'єкта, предмета та завдань дослідження. Можливості та обмеження різних психодіагностичних підходів.

Тема 3. Психометричні основи психодіагностики

Психометрія як теоретична основа сучасної психодіагностики. Поняття стандартизації, норми, шкали оцінювання, репрезентативності вибірки. Надійність психодіагностичних методик: види, способи перевірки, чинники, що впливають на її забезпечення. Валідність методик: змістова, конструктивна, критеріальна, прогностична. Поняття точності, об'єктивності, диференціювальної здатності тесту. Проблеми адаптації, апробації та інтерпретації психодіагностичних методик у сучасних дослідженнях.

Тема 4. Психодіагностика особистості, емоційної сфери та міжособистісної взаємодії

Методологічні засади діагностики індивідуально-психологічних властивостей особистості. Діагностика темпераменту, характеру, акцентуацій, мотивації, самооцінки, Я-концепції, емоційних станів, тривожності, стресостійкості, психологічного благополуччя, копінг-стратегій та самоефективності. Особливості психодіагностики міжособистісних стосунків, соціально-психологічного клімату, групової згуртованості, лідерства, комунікативних характеристик і соціальних установок. Принципи інтерпретації результатів психодіагностичного дослідження.

Тема 5. Психодіагностика у науковому дослідженні та роботі з вразливими групами

Психодіагностика як інструмент емпіричного психологічного дослідження. Поєднання психодіагностичних методик із кількісними та якісними методами збору даних. Особливості використання психодіагностики у дослідженнях психічного здоров'я, психологічного благополуччя, психосоціального супроводу, адаптації, резильєнтності та травматичного досвіду. Етично безпечне застосування психодіагностичних процедур у роботі з дітьми, сім'ями у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщеними особами, людьми з травматичним досвідом та іншими вразливими групами. Психодіагностичний висновок, його наукова обґрунтованість і практична коректність.

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Методологічні засади наукового дослідження в психології

Методологія науки як система принципів, підходів і способів організації наукового пізнання. Рівні методології в психології: філософський, загальнонауковий, конкретнонауковий і методико-технологічний. Специфіка психологічного дослідження як наукового пізнання психічних явищ, поведінки, діяльності, особистості, груп і спільнот. Основні методологічні принципи психології: детермінізму, розвитку, системності, єдності свідомості й діяльності, особистісного підходу, об'єктивності та етичної відповідальності дослідника.

Тема 2. Логіка, структура та етапи психологічного дослідження

Наукове дослідження в психології як цілісний процес. Постановка наукової проблеми, визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Формулювання гіпотези та дослідницьких запитань. Теоретична модель дослідження. Етапи організації психологічного дослідження: теоретичний, емпіричний, аналітико-інтерпретаційний, узагальнювальний. Вимоги до логічної побудови дослідження, наукової аргументації та доказовості.

Тема 3. Методи психологічного дослідження: кількісний і якісний підходи

Класифікація методів психологічного дослідження. Теоретичні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, порівняння, моделювання, інтерпретація. Емпіричні методи: спостереження, експеримент, опитування, бесіда, інтерв'ю, анкетування, психодіагностичне тестування, аналіз продуктів діяльності, кейс-стаді, контент-аналіз, фокус-група. Кількісний і якісний підходи у психології, їх можливості, обмеження та сфери застосування. Принципи комбінування методів у змішаних дослідницьких дизайнах.

Тема 4. Організація вибірки, збір даних і етичні принципи дослідження

Поняття генеральної сукупності та вибірки. Репрезентативність вибірки, критерії її добору, типи вибірок у психологічному дослідженні. Організація процедури збору емпіричних даних. Контроль зовнішніх і внутрішніх змінних. Проблема достовірності результатів. Етичні принципи наукового дослідження в психології: інформована згода, добровільність участі, конфіденційність, недопущення шкоди, повага до гідності респондента, особливості досліджень за участю вразливих груп населення. Академічна доброчесність у психологічному дослідженні.

Тема 5. Аналіз, інтерпретація та представлення результатів психологічного дослідження

Основи аналізу емпіричних даних у психології. Узагальнення, порівняння та інтерпретація результатів дослідження. Застосування математико-статистичних методів обробки даних. Вибір методів статистичного аналізу залежно від типу даних і логіки дослідження. Інтерпретація кількісних і якісних результатів. Формулювання висновків, наукової новизни, теоретичного та практичного значення дослідження. Представлення результатів у формі наукового тексту, публікації, доповіді, презентації, дисертаційного дослідження.

Тема 6. Наукова комунікація та академічна культура дослідника

Науковий текст як форма представлення результатів дослідження. Вимоги до структури наукової роботи. Академічне письмо, стиль наукового викладу, логіка аргументації. Робота з науковими джерелами, цитування, оформлення посилань і списку літератури. Поняття академічної доброчесності, види академічних порушень, запобігання плагіату. Наукова комунікація в національному та міжнародному академічному просторі. Презентація результатів дослідження на конференціях, у фахових виданнях, у міждисциплінарному та міжнародному контексті.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балахтар В.В., Гуцол К.В., Гомонюк В.О. Ментальні ресурси фахівців соціономічних професій: адаптація КПТ-технік для профілактики вторинної травматизації в умовах війни. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 2(54). С. 2281-2291. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-2281-2291](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-2281-2291)
2. Балахтар В. В., Онопрієнко-Капустіна Н.В. (2022). Інноваційні освітні технології: світовий і вітчизняний досвід використання в системі неперервної освіти : монограф./ відп. ред. Барановська Л.В. (Київ, Україна), Морська Л.І. (Жешув, Польща). Біла Церква : ТОВ «Білоцерківдрук». Розвиток самоефективності майбутніх працівників соціономічних професій. С. 318-331. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/35843/1/Дубасенюк%20Моно%202022.pdf>
3. Балахтар В.В., Павленок К.С. Психологічна відповідальність, автономність і резильєнтність викладачів закладів вищої освіти як особистісний ресурс лідерства в освітній організації. *Наукові перспективи*. 2025. № 12(66). С.2113-2125. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-2113-2125](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-2113-2125)
4. Психологічна безпека учасників освітнього процесу під час пандемії COVID-19: порівняльний аналіз онлайн-навчання. / Бондарчук, О.І., Балахтар, В.В., Ушенко, Ю.О., Горова, О.О., Осовська, І.М., Пінчук, Н.І., Якубовська, Н.О., Павленок, К.С. та Москалов, М.В. (2025). *Матеріали семінару СТЕ [Онлайн]*. 2025. № 12. С. 471–497. DOI: <https://doi.org/10.55056/cte.427>
5. Васильєва О. Е., Ковальчук О. І. Організація наукових досліджень та представлення їх результатів: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2023. 253 с. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15056/1/МЕТОДОЛОГІЯ%20ТА%20ОРГАНІЗАЦІЯ%20НАУКОВИХ%20ДОСЛІДЖЕНЬ.pdf>
6. Гуляс І.А. Психологія мотивації та цілепокладання в організації: навчальний посібник. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 176 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7518>
7. Доскач С.С., Л.Б. Костик. Психологія загальна та вікова: навч.-метод. Посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 270 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6757>
8. Зливков В. Л. та ін. Психологія педагогічної взаємодії: монографія. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Електронний репозитарій НАПН України, 2019. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716475/1/Монографія%202019.pdf?utm_source=chatgpt.com
9. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни: навчально-методичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Електронний репозитарій НАПН України, 2023. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737839/1/Karamushka_Mental%20health.pdf?utm_source=chatgpt.com
10. Карсканова С. В., Супрун М. О. Методологія наукових досліджень в корекційній освіті: навчальний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева? 2024. 70 с. URL:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740416/1/Методологія%20наукових%20досліджен%20в%20корекційній%20освіті-%20навчальний%20посібник.pdf?utm_source=chatgpt.com

11. Кацавець Р. С. Психологія розвитку особистості: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2024. 152 с. URL: https://alerta.kiev.ua/img/cms/PDF/Kacavec_Psiholog_rozv_osobyst_Zmist.pdf?srsId=AfmBOorXP28DNXfJBpd08ubX3wKud1Sm_j8whpGCFGgFYZUuiFaRv6th&utm_source=chatgpt.com

12. Кокун О. М., Мороз В. М., Лозінська Н. С., Пішко І. О. Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України: методичний посібник. Київ : Видавничий дім “Освіта України”, ФОП Маслаков Руслан Олексійович, 2021. 74 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725767/1/ПОСІБНИК%20ПІВ_ISBN.pdf?utm_source=chatgpt.com

13. Максименко С. Д. *Загальна психологія* (3-є вид., переробл. і доп.). Київ: Центр учбової літератури, 2021. 272 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738699/1/Загальна_психологія_Максименко_2021%20%281%29.pdf?utm_source=chatgpt.com

14. Москаленко В. В. Теоретико-методологічні засади дослідження динаміки ідентичності особистості у змінній ситуації (структурно-функціональний аналіз): препринт. Київ: Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України. 2023. 42 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734631/1/Москаленко%20В.В.%20Препринт.pdf>

15. Павленок К.С., Балахтар В.В. Когнітивно-рефлексивні стратегії саморегуляції та професійного зростання викладача: потенціал когнітивно-поведінкового підходу *Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування»*. 2025. № 34(63). С. 14-32. DOI: [https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-34\(63\)-14-32](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-34(63)-14-32)

16. Палагнюк О. В. Формування соціальної відповідальності особистості в умовах суспільних трансформацій : навч.-метод. посіб. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 276 с.

17. Палагнюк О. В. Соціально-психологічне консультування в закладі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 324 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13133>

18. Поліщук В. М. Соціальна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга. 2021. 217 с. URL: <https://dspace.krok.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c88205b3-7532-476b-b0ee-683182727211/content>

19. Пінчук Н. І., Антошук Н. І. Зміст і технології підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю «Психологія» з психологічної допомоги особистості. *Габітус*. 2022. №4. С. 83-88. DOI: DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.43.14>

20. Помиткін, Е. О., & Рибалка, В. В. (2020). Геронтопсихологія навчання особистості похилого віку: посібник. Київ: Талком, 2020. 184 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718915/1/ПОМИТКІН%20і%20РИБАЛКА%20Геро>

[нтопсихологія%20навчання%20особистості%20похилого%20віку%20Посібник%20_2020.pdf?utm_source=chatgpt.com](#)

21. Пророк Н. В., Чекстєре О. Ю., Гнатюк О. В. Особливості соціального розвитку дітей молодшого шкільного віку в умовах воєнного стану. *Журнал сучасної психології*. Київ, 2023. № 2. С. 53–63. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736777>

22. Соціокультурні детермінанти розвитку психології особистості в Україні: монографія. / В. В. Турбан, Л. З. Сердюк, В. В. Москаленко та ін.; за наук. ред. В. В. Турбан. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023, 296 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737925/2/Соціокультурні%20%20детермінанти%20розвитку%20психології%20особистості%20%20в%20Україні.%20Монографія-2023.pdf?utm_source=chatgpt.com

23. Титаренко Т. М. Психологічне здоров'я особистості: засоби самодопомоги в умовах тривалої травматизації: монографія / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 160 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711214/1/monTitar2018maket%20%281%29.pdf?utm_source=chatgpt.com

24. Чала Ю. М., Шахрайчук А. М. (2018). Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/5215029f-3a71-47fc-bfe4-d47fa8bb982e/content>

25. Чиханцова О. А. Психологічні основи життєстійкості особистості: монографія. Київ: Талком, 2021. 319 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/727629/2/Монографія_Чиханцова.pdf?utm_source=chatgpt.com

26. Colman A. M. Facts, Fallacies and Frauds in Psychology. London, 2024. 226 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003470175>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування проводиться відповідно до вимог чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, нормативних положень університету.

Вступне випробування відбувається у формі тестування відповідно до затвердженого розкладу. Зміст тестових завдань системно відображає зміст Програми.

Вступне фахове тестування передбачає 40 позицій завдань, які скомплектовані за трьома рівнями та диференційовані кількістю балів:

- **перший рівень (задовільний)** – 25 тестових завдань (по 2 бали за правильну відповідь);
- **другий рівень (достатній)** – 10 тестових завдань (4 бали);
- **третій рівень (високий)** – 5 тестових завдань (6 балів).

До кожного завдання пропонується 4 варіанти відповідей (дистрактори), з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо:

- а) позначено неправильну відповідь (дистрактор);
- б) позначено два або більше варіантів відповіді (дистрактори), навіть якщо серед них є правильна відповідь (дистрактор);
- в) відповідь не позначено взагалі.

Загальна оцінка за тестування підраховується як сума балів набраних абітурієнтом за трьома рівнями та 80 балів за участь у тестуванні.

Максимальна кількість балів на вступному іспиті – **200 балів**. Обрахування здійснюється автоматичною системою.

Рівні підготовленості вступників:

- **Високий рівень (180-200 балів)** характеризує глибокі знання з усіх галузей психологічної науки; поінформованість щодо найбільш важливих психологічних ідей, які висловлювалися в минулому та є предметом наукових дискусій сьогодні; володіння категоріально-понятійним апаратом психології; здатність виокремлювати психологічні факти, явища, феномени, використовувати теоретичні знання як основу й метод пізнання; знаходити й бачити проблеми для здійснення актуальної науково-практичної та дослідницької діяльності; комбінувати знання для більш глибокого розуміння проблем психічного розвитку та збагачення професійних знань.
- **Достатній рівень (150-175 балів)** характеризує ґрунтовні знання програмного навчального матеріалу, розуміння головної проблематики наукового психологічного пошуку, достатній рівень науково-дослідницького та методологічного мислення особистості тощо.
- **Середній рівень (125-145 балів)** характеризує розуміння абітурієнтом сутності основного змісту психологічних питань, однак наявні окремі неточності в оволодінні науковою та практичною термінологією

(методологічними принципами, методами обробки даних); виявляється часткова обізнаність з джерелами рекомендованої літератури.

- **Низький рівень (100-120 балів)** характеризує розкриття абітурієнтом змісту питань фахової спеціалізації без достатнього їх розуміння на рівні механічного виключення ймовірно хибних відповідей (дистракторів) у тестових завданнях; відсутність уміння аналізувати та синтезувати інформацію; фрагментарну обізнаність з джерелами рекомендованої літератури; безсистемне розуміння наукової та практичної термінології; припущення суттєвих помилок при виконанні тестових завдань всіх трьох рівнів складності проведеного вступного випробування.

Вступне фахове випробування вважається складеним за умови отримання абітурієнтом не менше 100 балів, що відповідає нижній межі оцінки задовільного рівня.

Перевірка знань вступника до аспірантури із питань, передбачених цією програмою, на основі зазначених вище критеріїв дасть достатні підстави щодо формування підсумкової оцінки та висновку комісії про рівень його підготовки й можливості навчання абітурієнта в аспірантурі для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності **С4 Психологія** галузі знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини**.

Рішення про зарахування вступника на навчання приймається Приймальною комісією Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відповідно до встановленої університету ліцензії за набраним конкурсним балом згідно з [Правилами прийому до аспірантури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](#) на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії у 2026 році, затвердженими Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від «27» квітня 2026 року, протокол № 5.